

TANTÁRGYI PROGRAM

1. **A tantárgy kódja:** RHRTB52
2. **A tantárgy megnevezése (magyarul):** Határőrizeti alapismeretek
3. **A tantárgy megnevezése (angolul):** Basics of Border Surveillance
4. **Kreditérték és képzési karakter:**
 - 4.1. 3 kredit
 - 4.2. a tantárgy elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke: 50 % gyakorlat, 50 % elmélet
5. **A szak(ok), szakirányok/specializációk megnevezése (ahol oktatják):** Rendészeti Igazgatási Alapképzési Szak, Határrendészeti Szakirány
6. **Az oktatásért felelős oktatási szervezeti egység megnevezése:** Határrendészeti Tanszék
7. **A tantárgyfelelős oktató neve, beosztása, tudományos fokozata:** Dr. Kiss Lajos PhD, egyetemi docens
8. **A tanórák száma és típusa**
 - 8.1. **össz óraszám/félév:**
 - 8.1.1. nappali munkarend: 56 (28 EA + 4 SZ + 24 GY)
 - 8.1.2. levelező munkarend: 16 (8 EA + 2 SZ + 6 GY)
 - 8.2. **heti óraszám - nappali munkarend:** 4
 - 8.3. **Az ismeret átadásában alkalmazandó további sajátos módok, jellemzők:** -
9. **A tantárgy szakmai tartalma (magyarul):** A határőrizet alapjai, a határrendészeti kirendeltség (HRK) bemutatása, határőrizettel összefüggő feladatrendszere, ügyeleti rendszere. A határrendészeti járőrszolgálat tartalma, végrehajtásának módja, sajátosságai. A HRK alapvető határőrizet-technikai eszközei és szolgálati állatai, valamint azok alkalmazása. A határrendészeti járőrszolgálat és a járőr fogalma, a járőr feladatai, együttműködési és jelentési rendszere. A határrendészeti rendőr feladatai az ideiglenes határrendészeti tevékenységekben.
A tantárgy szakmai tartalma (angolul) (Course description): Introduction of the Border Policing Office (BPO) and its tasks and responsibilities regarding border surveillance and situational command and control. The duty of patrolling the border, special requirements of border surveillance. Service animals and equipment of border outposts and their application. Definition of border patrol, tasks, responsibilities, cooperation and reporting system of border patrols. Role of border patrols in border policing operations.

10. Elérendő kompetenciák (magyarul):

Tudása: Alapvető ismeretekkel rendelkezik a közszolgálat más hivatásrendjeinek felépítéséről, szervezetéről, működéséről és feladatairól. Rendszerszemléletű ismeretekkel rendelkezik a rendőrség határrendészeti szolgálati ágának szervezeti felépítéséről, a működését és irányítását átfogó vezetési és szervezéselméleti ismeretekről.

Képességei: Képes a projekt alapú munkavégzésre, rendelkezik a munkamegosztásra épülő együttműködési képességgel. Képes a rendőrség határrendészeti szolgálati ágának helyi szintű szervezeti elemeinél szakmai munkakörök ellátására.

Attitűdje: Feladatai ellátása során együttműködési készség jellemzi, törekszik a beosztottak bevonására a döntési folyamatokba. Kritikus a határrendészeti szakterület minőségi munkavégzésével szemben.

Autonómiája és felelőssége: Tisztában van a fegyveres feladatellátásból és a kényszerítő eszközök alkalmazásának lehetőségéből ráháruló felelősséggel és helyesen él azokkal. Vezetői iránymutatás alapján érvényesíti a határrendészeti szolgálati ággal szemben megfogalmazott követelményeket.

Elérendő kompetenciák (angolul) (Competences – English):

Knowledge: On successful completion of the programme, students should be thoroughly familiar with, and have a comprehensive understanding the thorough knowledge of the structure, organisation, operations and tasks of the other professions in public service / the organizational structure of the Police Border Guard Service, and of the theory of leadership and organization across the board.

Capabilities: On successful completion of the programme, students should be able to participate in project-based and collaborative work with proper division of labour / carry out professional duties in the local organizational units of the border police.

Attitude: On successful completion of the programme, students should be willing to cooperate, and strive to involve subordinates in decision-making processes during their work / be critical of the quality of work of the Border Police.

Autonomy and responsibility: On successful completion of the programme, students should be able to be familiar with the responsibilities with regards to being armed while on duty and the appropriate use of related coercive measures / enforce requirements for the border guard service based on management guidance.

A tananyag kompetenciáinak meghatározása során figyelembe vettük a Frontex alábbi ajánlásait:

- Szektorális Képesítési Keretrendszer a határőrök részére I. rész [Sectoral Qualifications Framework for Border Guarding Vol.I.]; (2017) 172. p. (ISBN: 978-92-95205-82-6),
- Szektorális Képesítési Keretrendszer a határőrök részére II. rész [Sectoral Qualifications

Framework for Border Guarding Vol.II.]; (2017) 58. p. (ISBN: 978-92-95205-83-3),

- Közös Képzési Alaptanterv a határőrök és parti őrök középszintű vezetői részére az EU-ban [Common Core Curriculum for Border and Coast Guard Mid-level Management in the EU]; (2019) 340. p. (ISBN: 978-92-9471-387-2),
- Közös Képzési Alaptanterv a határőrök és parti őrök alapszintű képzésére az EU-ban [Common Core Curriculum for Border and Coast Guard Basic Training in the EU] (2017) 378.p. (ISBN: 978-92-9520575-8) ajánlásait.

11. Előtanulmányi követelmények: Határrendészeti alapismeretek (RHRTB50)

12. A tantárgy tananyagának leírása, tematika. Description of the subject, curriculum (magyarul, angolul - English):

12.1. Térkép és terepismeret (Maps and terrains)

Tájékozódás a térképen, térképi jelek, jelkulcsok. Események ábrázolása térképen.

N: 4 óra előadás, 4 óra gyakorlat, L: 2 óra elmélet, 2 óra gyakorlat

12.2. A határrendészeti kirendeltség (HRK) és a határrendészeti járőrszolgálat (The BPO and border patrols)

A HRK helye, szerepe a rendőrség szervezeti rendszerén belül. A magyar-horvát viszonylatban működő határmenti rendőrkapitányságok határőrizetért felelős szervezeti elemeinek bemutatása. A határőrizettel összefüggő feladatrendszer. Határrendészeti technikai eszközök, határrendész járőr és szolgálata.

N: 8 óra előadás, 4 óra gyakorlat, 2 óra szeminárium, L: 1 óra elmélet, 2 óra gyakorlat

12.3. Ideiglenes tevékenységi formák a határőrizetben (Temporary activities in border surveillance)

Az ideiglenes tevékenységi formák csoportosítása. Az üldözés, zárás, kutatás, csapda alkalmazása a határőrizeti tevékenységben. Az ellenőrző-áteresztő pont működtetése. Határőrizet az ideiglenes biztonsági határárral védett határterületen, a határrendészeti távfelügyeleti irányító rendszer működtetésének rendje. A komplex határvédelmi rendszerbe integrált határőrizeti tevékenység rendje.

N: 6 óra előadás, 10 óra gyakorlat, L: 2 óra elmélet, 2 óra gyakorlat

12.4. Modern technológiák alkalmazása a határőrizetben (The use of moder technology in border surveillance)

A határőrizeti tevékenység ellátását támogató technikai eszközök, azok alkalmazásának rendje, helyettesíthetőségének szabályai. Határőrizeti logisztikai feladatok.

N: 4 óra előadás, 6 óra gyakorlat, L: 2 óra elmélet

12.5. A határellenőrzésben ható elvek (Principles influencing border surveillance)

A határellenőrzésben ható elvek. A HRK határőrizeti rendszere, működése.

N: 6 óra előadás, 2 óra szeminárium, L: 1 óra elmélet, 2 óra szeminárium

13. A tantárgy meghirdetésének gyakorisága/a tantervben történő félévi elhelyezkedése:
tavaszi szemeszter/2. félév

14. A tanórákon való részvétel követelményei, az elfogadható hiányzások mértéke, a távolmaradás pótlásának lehetősége:

A tanórák 100%-án kötelező a részvétel. Igazolatlan mulasztás esetén az aláírást meg kell tagadni. Igazolt mulasztás esetén a hallgató köteles a pótlás érdekében az előadás anyagát beszerezni, abból önállóan felkészülni. 30%-ot meghaladó hiányzás, függetlenül attól, hogy igazolt vagy igazolatlan, az aláírás megtagadását vonja maga után.

15. Félévközi feladatok, ismeretek ellenőrzésének rendje:

A hallgató a félév során nappali szakon 1 zárthelyi dolgozatot és 1 beadandó esszét ír, valamint 1 kiselőadást tart, levelező szakon 1 zárthelyi dolgozatot és 1 beadandó esszét ír.

A zárthelyi dolgozat értékelése ötfokozatú skálán történik: 61 %-tól elégséges, 71 %-tól közepes, 81-től % jó, 91 %-tól jeles.

Az esszé értékelése kétfokozatú: megfelelt / nem felelt meg. z esszé értékelése szintén ötfokozatú skálán történik. Nem megfelelt az esszé, ha abban tárgyi tévedések vannak, nem a megadott/választott témához kapcsolódik, ha a cím és a tartalom nincs összhangban, az előadó a saját állításait nem tudja indokolni.

A meg nem írt zárthelyi dolgozatot az oktató által meghatározott időpontban egy alkalommal lehet pótolni. Az elégtelen zárthelyi dolgozatot az oktató által meghatározott időpontban egy alkalommal lehet javítani, annak sikertelensége esetén az aláírás megtagadható. A javító zárthelyi dolgozat eredménytelensége esetén az adott témakörből a szorgalmi időszak vége előtti tizedik munkanapig az oktató a hallgató részére méltányos esetben szóbeli beszámolót engedélyezhet.

A kiselőadás értékelése kétfokozatú: megfelelt / nem felelt meg. Nem megfelelt a kiselőadás, ha abban tárgyi tévedések vannak, nem a megadott/választott témához kapcsolódik, ha a cím és a tartalom nincs összhangban, az előadó a saját állításait nem tudja indokolni, megvédeni, illetve ha előadásmódja nem magabiztos tárgyi tudást sugároz.

Kiselőadás pótlása csak abban az esetben lehetséges, ha azt a hallgató betegsége vagy egyéb méltányolható okból számára engedélyezett távollét miatt nem tudta a megadott időpontban megtartani. A pótlás feltétele, hogy a hallgató az előadását a tervezett bemutatás időpontjára eljuttassa az oktatónak (elektronikusan vagy nyomtatva). Kiselőadás pótlása az oktató által megadott időpontban történik.

Nem megfelelő kiselőadás javítására nincs lehetőség.

16. Az értékelés, az aláírás és a kreditek megszerzésének pontos feltételei:

16.1. Az aláírás megszerzésének feltételei:

Az aláírás megszerzésének feltétele a 14. pontban meghatározott arányú részvétel a foglalkozásokon és a 15. pontban meghatározott félévközi feladatok legalább elégséges teljesítése.

16.2. Az értékelés:

Vizsga: írásbeli vagy szóbeli kollokvium, ötfokozatú értékelés. Jegymegajánlás a félév során megírt zárthelyi dolgozat és a beadott esszé alapján a TVSZ 41. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel történhet.

A vizsga során a félévben elhangzott, a 12. pontban megjelölt tematika alapján a tanóra anyagából és a kötelezően megjelölt irodalomból kell számot adni.

16.3. A kreditek megszerzésének feltételei:

A kreditek megszerzésének feltétele az aláírás megszerzése és legalább elégséges kollokviumi jegy.

17. Irodalomjegyzék:

17.1. Kötelező irodalom:

1. Bányai-Vájlok: Határrendészeti járőrszolgálat Budapest: NKE Szolgáltató Nonprofit Kft., 2016 (ISBN 978-615-5527-67-8).
2. Kui László: A magyar határőrizet technikai támogatásának aktuális helyzete. Határrendészeti Tanulmányok 2016:(1) pp. 118-129. 2016. (HU ISSN 2061-3997 online)
3. Vájlok László: Magyarország határképviselési rendszere, Budapest 2013. Nemzeti Közszerzői és Tankönyv Kiadó Zrt. (ISBN: 978-615-5344-09-1)
4. Őrzők, vigyázzatok a határra!, Határvédelem, határőrizet, határvadászok a középkortól napjainkig, Pósan – Veszprémi – Boda – Isaszegi (szerk.), Kner Nyomda Zrt. (2017.) (ISBN: 978 963 327 560 3)
5. Kui László: A határellenőrzés elveinek és követelményeinek érvényesülési lehetőségei Magyarországon. Hadtudományi Szemle 2018. XI. évfolyam : 2. szám pp. 268-286. , 1 p. 2018. (HU ISSN 2060-0437)

17.2. Ajánlott irodalom:

1. Az európai integrált határigazgatásra vonatkozó technikai és operatív stratégia – Frontex, Varsó, 2019. (ISBN: 978-92-9471-499-2)
2. Kovács Gábor: A határrendészetre ható törvényszerűségek és elvek érvényesülése az illegális migráció elleni küzdelemben, - Pécsi Határőr Tudományos Közlemények, Pécs, 2015., - p. 211-221., (ISBN 978-963-12-3927-0)
3. Kui László, A hőkép-alkotás története és gyakorlati alkalmazása. Határrendészeti Tanulmányok 2016 : 1 pp. 107-117., 11 p. 2016. (HUISSN 2061-3997)
4. Balla József – Kui László: A határőrizeti célú ideiglenes biztonsági határzár és határőrizetre gyakorolt hatásai, Hadtudományi Szemle (2017) 1 pp. 222-238., (ISSN 2060-0437)

5. Balla József: A határellenőrzés ideiglenes visszaállításának támogatása, erő-eszköz szükséglete
Határrendészeti Tanulmányok, XV. évfolyam 2. szám, (2018) pp. 4-28., (HU ISSN 2061-3997online)

Budapest, 2020. február 26.

Dr. Kiss Lajos PhD
egyetemi docens
tantárgyfelelős
sk.